

Knižní burza

Kód OVU	JJK-CJL-001-ZV9-011
Znění OVU	Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci.
Úroveň	Na začátku
Název ilustrativní úlohy	Knižní burza
Časová dotace	45–60 minut
Anotace	Žák v konkrétní školní komunikační situaci s oporou TAZ plánuje a vytváří krátký text určený spolužákům. Prostřednictvím reakce spolužáka ověřuje, jak jeho text působí na čtenáře, a rozhoduje o jeho případné úpravě.
Popis ověřování	Úloha ověřuje, zda žák s oporou vymezí hlavní sdělení, adresáta a záměr, vybere a uspořádá podstatné informace a vytvoří srozumitelný písemný komunikát. Na základě reakce konkrétního čtenáře posoudí funkčnost textu a rozhodne, zda a jak jej upraví.
Výstup	Žák s oporou plánuje a vytváří krátký písemný komunikát s ohledem na konkrétního adresáta a komunikační záměr, posuzuje zpětnou vazbu a rozhoduje, zda a jak svůj text upraví.
Zaměření úlohy	Volba a uspořádání obsahu a způsobu vyjádření podle tématu, adresáta a komunikačního záměru; srozumitelnost a funkčnost komunikátu; posouzení zpětné vazby a případná revize textu.
Metoda	<ul style="list-style-type: none">• autentická komunikační a pisatelská úloha s plánováním pomocí TAZ• vrstevnická zpětná vazba a rozhodování o případné revizi textu
Forma práce	individuální práce → práce ve dvojici (vrstevnická zpětná vazba) → individuální reflexe a případná revize
Dominantní KK	Klíčová kompetence komunikační – Vyjadřování (KKK-VYJ-000-ZV9-001)
Jak je dominantní KK rozvíjena	Žák vybírá a uspořádává obsah a volí výrazové prostředky s ohledem na komunikační záměr, adresáta a situaci. Účinek svého textu ověřuje na konkrétním čtenáři a zpětnou vazbu posuzuje jako podklad pro další rozhodování o podobě komunikátu.
Dominantní ZG	Čtenářská a pisatelská gramotnost – Kritické čtení a psaní (ZGC-KCP-000-ZV9-001)
Jak je dominantní ZG rozvíjena	Při psaní žák vědomě zohledňuje záměr, očekávaný účinek, adresáta a situaci. Při čtení textu spolužáka posuzuje jeho funkčnost podle kritérií; jako autor následně vyhodnocuje zpětnou vazbu a rozhoduje o případné úpravě vlastního textu.
Metodický komentář	TAZ slouží jako opora pro plánování komunikátu, nikoli jako test znalosti

<p>pro učitele</p>	<p>pojmu. Úloha nepředepisuje konkrétní slohový útvar ani jedinou správnou podobu textu. Při hodnocení je podstatné, zda výběr a uspořádání informací, míra podrobnosti a způsob vyjádření odpovídají spolužákům jako adresátům a záměru informovat je a podpořit jejich zájem o účast. Vrstevnická zpětná vazba poskytuje autorovi informaci o účinku textu; žák ji nemusí automaticky přijmout. Posuzuje, zda podnět pomůže textu lépe naplnit záměr. Pokud zpětná vazba upozorní na místo, které snižuje srozumitelnost nebo funkčnost textu vzhledem k adresátovi a záměru, žák zvažuje jeho úpravu; pokud podnět za přínosný nepovažuje, může původní řešení ponechat a své rozhodnutí vysvětlit. Hodnotí se především funkčnost komunikačních rozhodnutí, nikoli reprodukce znaků slohového útvaru.</p>
---------------------------	---

Zadání pro žáky

Výchozí situace

Knižní burza

motto: „Chceme, aby knihy, které už doma nikdo nečte, našly nové čtenáře.“

středa 18. listopadu, 14.30–16.00

školní knihovna

určeno žákům 2. stupně

účast zdarma

přinést lze 1–3 zachovalé knihy; ne učebnice ani pracovní sešity

přijít může i ten, kdo žádnou knihu nepřinese

knihy se odevzdávají v knihovně před začátkem akce

organizátoři: žákovský parlament

1. Představte si, že chcete v třídní skupině informovat spolužáky o knižní burze a přesvědčit je, aby se přišli podívat.

1.1

Nejprve doplňte následující tabulku TAZ.

Téma (T) O čem píšu? Co je nejdůležitější sdělit?	Adresát (A) Komu píšu?	Záměr (Z) Čeho chci sdělením dosáhnout?

1.2

Napište nyní text v rozsahu 80–120 slo. Vyberte ty informace, které považujete za podstatné. Uspořádejte je tak, aby se spolužáci ve zprávě snadno vyznali.

1.3

Přečtěte si text spolužáka a vyplňte check list.

Kritérium	Ano	Ne	Nejsem si jistý/á
Je hned zřejmé, o čem text je?	☐	☐	☐
Odpovídá způsob vyjádření tomu, že je text určen spolužákům?	☐	☐	☐
Co ve způsobu vyjádření podle mě odpovídá tomu, že je text určen spolužákům?			
Dozvěděl/a jsem se, co potřebuji vědět, pokud se chci burzy zúčastnit?	☐	☐	☐
Je snadné se v textu vyznat?	☐	☐	☐
Je z textu patrné, proč by mohlo stát za to na burzu přijít?	☐	☐	☐
Která konkrétní část textu podle tebe podporuje záměr přesvědčit spolužáky, aby přišli?			
Pokud najdeš místo, které by mohlo být jasnější, vhodnější nebo lépe uspořádané, označ je. Pokud ne, označ místo, které podle tebe funguje zvlášť dobře.			

1.4

Přečtěte si zpětnou vazbu (check list) od spolužáka. Zvažte, zda vám jeho podněty pomohou, aby text lépe odpovídal vašemu záměru a adresátovi. Svůj text případně upravte.

Pokud jste něco změnili, stručně uveďte proč.

Pokud jste některý podnět nepřijali, vysvětlete, proč jste původní řešení ponechali.

Poznámky pro učitele

TAZ slouží pouze jako plánovací opora. Není cílem hodnotit znalost pojmů; podstatné je, zda si žák ujasní hlavní sdělení, adresáta a záměr a dokáže je využít při tvorbě textu.

V textu není nutné použít všechny údaje z výchozí situace. Sledujte, zda žák vybírá a uspořádává informace s ohledem na spolužáky jako adresáty a na záměr informovat je a podpořit jejich zájem o účast.

Při vrstevnické zpětné vazbě ved'te žáky k popisu účinku textu, nikoli k opravování podle jednoho vzoru. Pokud spolužák nenajde slabé místo, může označit místo, které podle něj funguje zvláště dobře.

Autor nemusí každý podnět ze zpětné vazby přijmout. Důležité je, aby zvažoval jeho přínos vzhledem k adresátovi a záměru a dokázal své rozhodnutí stručně zdůvodnit; samotná změna textu není cílem.

Při hodnocení sledujte především souvislost mezi plánem TAZ, výsledným komunikátem a případnou revizí. Pravopis a jazyková správnost vstupují do hodnocení zejména tehdy, pokud ovlivňují srozumitelnost nebo funkčnost sdělení.